

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Infotehnoloogia teaduskond

Piret Naber 183356IABM

Erki Murel 182769IABM

ETTEVÕTTE TURBEHALDUSE TÕHUSUSE MÕÕDIK

Magistritöö

Juhendaja:

Ahto Buldas

Tallinn 2021

5 Järeldused ja kokkuvõte

Aastal 2020 alanud maailma vallanud pandeemia pidurdas oluliselt ka autorite plaanide elluviimist. Kevadel kadus seoses muudatustele Telias lootus saada ettevõtte poolsest rahastust projekti elluviimisele. AS Telia Eestis tehti muudatusi struktuuris, prioriteetides ja plaanitud arendusele omistati väga madala tasemega huvi ja tähtsus.

Olukorra stabiliseerumisel, sügisel, tekkis taas võimalus Telia poolset toetust kasutada. Üsna palju kulus ka aega praktikandile vajalike ligipääsude tagamiseks, taustategevuste kooskõlastamiseks, et loodav sobituks teiste Telia lahendustega, nii turunduslikult, tehniliselt jne. Nende tegevustega seoses said autorid ka IT projektijuhtimise alast otsest praktikat.

Töö alguses püstitatud eesmärkidest said saavutatud kõik, kuigi väikeste mööndustega. Kõige raskemaks kujunes sobiva meeskonna kokku saamine, eriti just koodi kirjutamiseks bakalaureuse tudengite otsimine. Autorid kasutasid inimeste leidmiseks erinevaid võimalusi, saates ülikooli listidesse praktika pakkumise kuulutusi, kasutades Tallina Tehnikaülikooli dekanaadi abi ning lisaks ka AS Telia Eesti andmebaasi praktikale soovijatest. Olles sobivad kandidaadid leidnud, anti neile nn. prooviülesanne, mille alusel tehti ka lõplik valik ühe inimese kasuks. Autorid polnud enne kokku puutunud ka praktikandi värbamisega AS Telia Eestis, seega ka see protsess võttis aega veidi rohkem aega kui oli esialgselt arvestatud.

Samaaegselt sobivate inimeste leidmise ja meeskonna kokkupanemisega, tegelesid autorid küsimustikku kõige olulisemate teemade valikuga ja küsimuste välja mõtlemisega. Selle tulemusena sündisid kõikehaaravad ja üheselt mõistetavad küsimused. Kõik kirja saanud küsimused on läbi mõeldud selliselt, et oleksid arusaadavad ja vastatavad olenemata vastaja rollidest ettevõttes.

Magistritöö tulemusena on valmis saanud veebipõhine küsimustik, mis annab ülevaate küsimustiku vastajale ülevaate enda infoturbealastest teadmistest ja ka üldhinnangu oma ettevõtte olukorrale. Küsimustiku lõpus saab vastaja soovitusel infoturbealaste teadmiste

täiendamiseks. Tulemused kuvatakse kategooriapõhiste hinnangutena, mis on ka heaks orientiiriks ettevõttes infoturbe eest vastutavale isikule.

Kevadel 2021, kus AS Telia Eesti on lansseerinud oma küberturvalisuse maandumislehele www.telia.ee/ari/it-teenused/turvalisus/kuberkaitse/, on autorite poolt loodud küsimustik planeeritud selle oluliseks osaks. Päril alguses, kui teemaks olev küsimustik veel mõtte tasandil küpses, ei olnud ideele Telia organisatsioonis väga palju toetajaid. Projekti arenedes leidis tööriist järjest rohkem toetajaid ja tänu sellele ka rahalisi võimalusi lõplikuks elluviimiseks. Nüüd peetakse selle valmimist oluliseks ja see on paigutumas oma kohale AS Telia Eesti plaanis küberturvalisuse baastaseme info viimisel oma klientideni (Joonis 1). [20]

Koostöös erinevate osakondadega on loodud veebipõhine terviklik mudel, mida saavad täita kõik AS Telia Eesti uuele küberturbe teemalisele vahelehele tulnud kasutajad. Koostöös AS Telia Eesti turunduse- ja küberturbe osakonnaga on lisaks autorite poolt teostatud tööriistale kasutajal võimalik tutvuda enamlevinud küberohtude ja-riskidega mille eest oma äri, kliente ja andmeid kaitsta, samuti Telia poolt pakutavate teenuste, huvitavate artiklite ja arvamusalustega.

Üheks püstitatud eesmärkidest oli, et kogutud materjali kasutatakse AS Telia Eesti eesmärkide täitmise ja klientidele parema turvaseme loomisel. Kokkulepe kohaselt kasutatakse saadud infot Telia olemasolevate ja uute teenuste/toodete väljatöötamisel ja ka müügi protsessis turvateenuste/toodete tutvustamisel ja vajaduse tuvastamisel.

Oleme jõudnud ajastusse, kus tehnoloogia kiire arenguga ja pidevate muutustega on raske sammu pidada ja see vormib uue reaalsuse. Ideed, mis olid paari aasta eest veel utopia on täna olemas või lähitulevikus saamas reaalsuseks, nt ajuoperatsioon arsti juuresolekuta, kuum söök lauale trooni abil, interaktiivne teater ja kontserdid. [10] Tänu sellele julgevad autorid öelda, et teadlikkuse tõstmine on pidev protsess ja saavutatud taset ei saa lugeda lõplikuks. Kindlasti on vajalik inimeste järjepidev koolitamine ja harimine ja loodud tööriist on selle vajalikkuse mõõtmiseks hea võimalus. Autorid leiavad ka, et paari aasta möödudes tuleb neid küsimusi üle vaadata ja täiendada vastavalt muutunud olukorrale.